

26. Musiikkilautakunta

Musiikkilautakunnan kokoonpano, kokoukset, päätökset ym. Musiikkilautakuntaan kuuluivat v. 1962 puheenjohtajana fil.maist. Veikko Loppi, varapuheenjohtajana prof. Martti Turunen sekä jäsenenä fil.tri Ester-Margaret v. Frenckell, sos.pääll. Kalle Koponen, fil.maist. Patrik Lilius, siht. Johan Pajusola, toimitt. Hilikka Saarikoski, leht. Maire Valvi sekä toimitt. Ontro Virtanen. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli fil.maist. Veikko Loppi. Lautakunnan sihteerinä toimi oikeusneuvosmies Kurt Walldén.

Lautakunta kokoontui vuoden aikana 12 kertaa ja kokouksissa pidettyjen pöytäkirjojen pykäläluku oli 221. Kirjeitä lähetettiin 175.

Musiikkilautakunnan ohjelmajaoston, jonka nimi 18.4. vahvistetun musiikkilautakunnan johtosäännön mukaan oli siitä lähtien ohjelmatoimikunta, muodostivat puheenjohtajana kaupunginorkesterin joht., prof. Tauno Hannikainen sekä jäsenenä fil.tri. v. Frenckell, fil.maist. Lilius, fil.maist. Loppi, intend. Ringbom, prof. Turunen sekä toimitt. Virtanen. Toimikunnan sihteerinä toimi intend. Nils-Eric Ringbom. Konserttimest. Naum Levin, varamiehenään I trumpetinsoittaja Lauri Ojala osallistui toimikunnan kokouksiin orkesterin edustajana, kuitenkin ilman äänioikeutta.

Koesoiton arvostelulautakunnan kokoonpano oli sama kuin edellisenä vuonna.

Musiikkilautakunta oli oikeutettu maksamaan kertomusvuoden aikana eri teattereille ja musiikki- ym. taidelaitoksille avustuksina yhteensä 125.962 mmk. Edellisenä vuonna avustuksia saaneet olivat lähettäneet lautakunnalle selostuksen toiminnastaan v. 1961 sekä em. varojen käytöstä. Lautakunnan määräämät valvojat, perehdyttyään avustusvarojen käyttöön, antoivat asiasta lausuntonsa, joiden perusteella lautakunta sitten antoi lausuntonsa v:ksi 1963 jaettavista avustuksista.

Helsingin Sokeat -niminen yhdistys, jolle kaupunki oli myöntänyt 550 000 mk soittimien hankkimiseksi yhdistyksen soittokunnalle sillä ehdolla, että soittimet pysyivät kaupungin omaisuutena, toimitti musiikkilautakunnalle luettelon hankkimistaan soittimista ja kirjastonhoitaja sai tehtäväkseen suorittaa niiden tarkastuksen ja valvoa niiden kuntoa.

Musiikkilautakunnan 50-vuotisjuhla. Kertomusvuonna oli kulunut 50 v lautakunnan perustamisesta, jonka johdosta järjestettiin 27.11. Kaupunginkellarissa juhlaillalliset 25 hengelle.

Sopimukset. Kaupunginorkesterin konserttien radiointi jatkui edelleen v. 1959 tehdyn sopimuksen mukaisesti 25.9. saakka, jolloin sopimus sanottiin irti musiikkilautakunnan taholta. Neuvotteluissa uuden sopimuksen aikaansaamiseksi ei päästy

kertomusvuoden aikana tulokseen, mutta sovittiin, että uusi sopimus astuisi voimaan taannehtivasti 1.1.1963 lukien niin pian kuin se olisi allekirjoitettu.

Suomen Kansallisoopperan säätiön ja musiikkilautakunnan kesken oli voimassa 31.5. asti v. 1961 voimaantullut sopimus sekä hieman muutettuna edelleen kertomusvuoden loppuun asti.

Lautakunnan ja Säveltäjäin Tekijänoikeustoimisto Teoston välinen kertomusvuodeksi tehty sopimus oli samansisältöinen kuin aikaisempi sopimus. Sen mukaisesti lautakunta suoritti Teostolle 175 000 mk:n suuruisen korvauksen esittämistään tekijänoikeuslain alaisista sävellyksistä.

Kertomusvuonna oli edelleen voimassa musiikkilautakunnan ja Helsingin Torvisoitto-kunnan kesken v. 1956 tehty sopimus, jonka mukaan soitto-kunta sitoutui mm. maksutta esiintymään 30:ssa kaupungin järjestämässä ulkoilmakonsertissa kesän aikana.

Esitykset ja lausunnot. Kaupunginhallitus oli ehdottanut jo v. 1961, että harkitaisiin mahdollisuutta kaupunginorkesterin toiminnan tehostamiseen ja monipuolittamiseen sekä voitaisiinko orkesteri ehkä vapauttaa oopperatyöstä. Kertomusvuoden huhtikuussa musiikkilautakunta lähetti kaupunginhallitukselle intendentin laatiman em. asiaa koskevan muistion. Marraskuun ja joulukuun kokouksissaan musiikkilautakunta teki myös valmistavan suunnitelmansa konserttikauden 1963—1964 konserteista. Tässä yhteydessä esitettiin, että kaupunginorkesterin johtajan virka jätettäisiin täyttämättä em. soittokaudeksi sekä että johtajan säästynyt palkka ajalta 1.7.—31.12.1963 siirrettäisiin konserttikustannusten tilille, mikä tekisi mahdolliseksi etevien orkesterinjohtajien kiinnittämisen kertasopimuksilla.

Valtuustoaloitteen johdosta, joka tarkoitti halpahintaisten teatterinäytäntöjen järjestämistä kansaneläkettä nauttiville kaupunkilaisille kaupungin avustamissa teattereissa, musiikkilautakunta esitti lausunnoissaan kaupunginhallitukselle, ettei teattereita, joiden talous muutenkin oli yleensä heikko, voitaisi velvoittaa järjestämään tällaisia näytäntöjä, joten aloitteen ei tulisi antaa aiheutta toimenpiteisiin.

Koiton Sekakuoron ja Suomen Työväen Musiikkiliiton Uudenmaan piirin ehdotuksesta, että kaupunki rakennuttaisi ulkoilmakonserttilavan, jotta suuret kuorot voisivat kesäisin esiintyä myös pääkaupungissa, musiikkilautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että asetettaisiin toimikunta asiaa lähemmin tutkimaan.

Musiikkilautakunta puolsi lisäksi kaupunginhallitukselle antamissaan lausunnoissa avustusten myöntämistä eräille niitä anoneille teattereille, kuoroille yms.

Kaupunginorkesteri. Kaupunginorkesterin kirjastonhoitajana toimi 1.2. lähtien fil.lis. Aarre Hemming, joka viransijaisena hoiti sanottua virkaa tammikuun aikana.

Kaupunginorkesterin intendentin hoidettavana olleen koti- ja ulkomaisen kirjeenvaihdon lähetettyjen kirjeiden lukumäärä oli 180 ja saapuneiden kirjeiden luku 239.

Kaupunginorkesterin intendentti huolehti edelleen eri korvausta vastaan kaupunginorkesterin konserttien ohjelmia, niissä esiintyviä säveltäjiä ja sävellyksiä koskevista selostuksista, jotka liitettiin käsiohjelmiin painettuina lisälehtinä.

Musiikkilautakunnan esityksestä myönnettiin kaupunginorkesterin I oboensoittajalle Asser Sipilälle arvonimi director musices sekä fagotinsoittaja Veikko Virasjoelle opintomatka-apuraha.

Orkesterin vahvuus oli kertomusvuoden aikana 80 soittajaa. Koevuodeksi nimitettiin virkoihin seuraavat henkilöt: 1.1. alkaen käyriätorvensoittajaksi Mauno Nelimarkka, 1.2. alkaen sellonsoittajaksi Juhani Pöijärvi ja Emil Karppinen, 1.4. alkaen toisenviulunsoittajaksi Viola Punna ja kontrabassonsoittajaksi Jorma Katrama sekä 17.11. alkaen II pasuunansoittajaksi Raimo Voutilainen.

Vakinaiseksi 2. sellonsoittajaksi nimitettiin 1.1. Vili Pullinen.

Koevuoden päätyttyä nimitettiin vakinaisina virkoihinsa seuraavat henkilöt: 1.1. alkaen bassonsoittaja Olavi Kosonen, 1.3. alkaen sellonsoittaja Reino Rissanen ja II oboensoittaja Pentti Simola, 15.4. alkaen ensiviulunsoittaja Arto Kallio, 1.5. alkaen lyömäsoitintensoittaja Seppo Asikainen, 1.9. alkaen ensiviulunsoittaja Juhani Tiainen ja 1.12. alkaen ensiviulunsoittaja Sirpa Lannes-Tukiainen.

Orkesterista erosivat: fil.lis. Aarre Hemming siirtyen orkesterin kirjastonhoitajaksi, sellonsoittaja Veikko Höylä 1.2. alkaen ja pasuunansoittaja Jaakko Muurimäki 1.1. alkaen.

Orkesterin jäsenet valitsivat keskuudestaan seuraavat henkilöt orkesterivaltuuskuntaan puheenjohtajaksi Lauri Ojalan sekä jäseniksi Kalle Katraman ja Eino Kaartisen. Varalle valittiin Erkki Noras ja Oiva Nummelin.

Yliopiston juhlasalissa pidettiin 31 sinfoniakonserttia. Ne jakautuivat kahdeksi sarjaksi, joiden kausitilaaajilla oli mahdollisuus lunastaa edellisen kauden kortteja vastaavat uudet kausikortit. Lisäksi järjestettiin tavanomainen vappumatinea konservatoriossa, joten konsertteja oli kaikkiaan 32.

Kaupunginorkesteri avusti kertomusvuoden aikana 179:ssä ooppera-, baletti- ja operettiesityksessä sekä 2 konsertissa, joiden järjestäjinä olivat Suomen Laulu ja Svenska Oratorieföreningen. Lisäksi orkesteri avusti maksutta Sibelius-viikon konserteissa 5. ja 6.6.

Varsinaisiin sinfoniakonsertteihin myytiin kaikkiaan 18 542 pääsylippua eli keskimäärin 597 lippua konserttia kohden (ed. v. 615 lippua) ja vappumatineaan 772 (760) pääsylippua. Konserttilippujen kokonaismyynti oli siis 19 296 (19 210) kpl.

Kausikortteja myytiin seuraavasti: sinfoniakonserttien A-sarja 852 kpl, josta keväällä pidettyihin konsertteihin 424 ja syksyllä 428, B-sarja 555 kpl, josta keväällä 275 ja syksyllä 280 eli kaikkiaan 1 407 kpl. A-sarjan lippujen hinnat olivat 500, 400 ja 300 mk sekä B-sarjan hinnat 400, 300 ja 200 mk, mutta 1.9. lähtien kaikkien lippujen hinnat olivat 500, 400 ja 300 mk. Sinfoniakonserttien kausikorteista myönnettiin alennusta 10 %. Vappumatinean lippujen hinnat olivat kertomusvuonna 200 mk.

Myös kertomusvuonna sisällytettiin Suomen Säveltaiteilijain Liiton perinteellinen vuosikonsertti sinfoniakonserttien tilaussarjaan.

Kaupunginorkesterin ohjelmien ja niihin liittyvien säveltäjiä ja esitettäviä sävellyksiä koskevien selostusten julkaisemisesta oli voimassa samat sopimukset kuin aikaisemminkin.

Kaupunginorkesterin kirjastoon liitettiin 8 orkesterimateriaalia ja 2 kirjaa.

Tulot ja menot. Kaupunginorkesterin tulot tilien mukaan olivat 28 320 770 mk. Valtionavustusta, jota oli anottu 9 mmk, saatiin 2.2 mmk.

Musiikkilautakunnan ja kaupunginorkesterin yhteiset menot olivat 108 080 435 mk. Musiikkilautakunnan osuus menoista oli 6 155 807 mk ja kaupunginorkesterin osuus oli 101 924 628 mk.